

Történelmi kastélyparkok felújítása

Az Ipoly Erdő Zrt. és a LESY SR. szlovák állami erdészeti cég együttműködése

A különösen értékes történelmi kastélyparkok gyakran forráshiány miatt kerülnek elhanyagolt állapotba, mert felújításuk és fenntartásuk költséges. Ezt ismerte fel a két erdőgazdálkodó cég, és kihasználta az európai uniós pályázati lehetőséget a „Határmenti együttműködés Magyarország – Szlovák Köztársaság 2007 – 2013” program keretében.

A tótmegyeri park és a kastély története a *Kaunitz*, később a *Károlyi* családhoz kapcsolódik. Az 1701-ben lerombolt első birtokot 1734-ben *I. Károlyi Sándor* gróf vásárolta meg. A park jelenlegi arculatát 1866-ban nyerte el az eredeti francia stílus átépítésével, *Ybl Miklós* építész által. Ő tervezte az 52 hektáros tájtermészeti parkot. A parkban virágokban gazdag ágyások, cserjék voltak és fűtött pálmaház. A hazai faállományok kiterjedt rétegekkel, mutatós, külföldről származó szoliterekkel váltakoztak. Az úthálózat lovaglásra is alkalmas volt. Jellemző volt a park nyújtotta messzire tekintő kilátás és egy romantikus kis tavacska. A felújított tótmegyeri park a történelmi tér és az új látványelemek egységét

Immár két éve, hogy az Erdészeti Lapok hasábjain, a „Kastélyparkok az erdőben” című cikkében *Lengyel László Zoltán* beszámolt a LESY SR. szlovák állami erdészeti cégnek a tótmegyeri (Palariková, Szlovákia) egykori Károlyi-kastély és az Ipoly Erdő Zrt.-nek a diósjenői kastély parkjának felújítására irányuló munkálatainak kezdetéről. Híradásunk időszerűségét az adja, hogy a program záró rendezvénye 2014. szeptember 25-én volt Tótmegyeren a Károlyi-kastélyban.

képviseli. Tiszteletben tartották a park eredeti felépítését, jellegzetes arculatát és ökológiai értékeit. Az új útvonalak lehetővé teszik a park egész éves látogatását. A szórakozást, játékot és sportolást szolgálja a gyermekjátszóter és a szabadtéri torna eszközök. A pihenéshez új padokat terveztek a kilátóhelyekre. A két tanösvény érdekes információkkal szolgál a történelemről, a növény- és állatvilágról. A park hátsó része, az ún. „erdőpark” új fémráccsal

ellátott árok-kerítést kapott. Az új utakon kívül, az ott élő állatok megfigyelésére alkalmas helyek és etetők létesültek. A meglévő növényzetet metsszéssel megifjították, a beteg fákat kivágták. A parkban felújították az Európában egyedülálló faszervezetű víztornyot, amely 1869-ben épült, egyedi ipari műemlék.

A diósjenői park története a 20. század elejére vezethető vissza, amikor a diósjenői erdőbirtokot több tulajdonos cserélődése után *Sváb Sándor* bankár és felesége, *Herzog Irén* bárónő vásárolta meg 1906-ban. Céljuk egy Budapestről könnyen elérhető vadász-kastély és park építése volt. A gyönyörű kilátású helyen, az öreg királyi tölgy közelében 1908 körül kezdték meg az építkezést. A tölgyfa a hely ősiségének látszatát keltette. A kastély felépítése után, 1910-ben, a kor legnevesebb tájépítészét, *Hein Jánost* bízták meg a park tervezésével és megvalósításával. Hein a parkot 3 részre tagolta: a keleti részen fekszik a szabályos elrendezésű díszkert, nyugaton az angolpark, valamint a 17 hektáros haszonkert gyümölcsössel. A jelenleg fe-

lújított diósjenői park az eredeti Sváb Kastélypark egy része, az ún. Külső park. Az 1945-ös államosítás után a parkot a kastély közvetlen közelében levő ún. belső, és az eredeti angolparkra, a külső parkra osztották fel. A külső kerítést eltávolították és a park fokozatosan beolvadt a környező erdőbe. Ehhez a helytelen kiültetések és a faállomány természetes újulata is hozzájárult. A helyreállítási tervet *Alföldy Gábor*, tájépítész mérnök és kerttörténész készítette. A terv a park eredeti térbeli és növényzeti szerkezetének a felújítására irányult, szem előtt tartva a természetvédelmet. Fontos szempont volt az útvonalak felújítása és a látogatókat szolgáló új berendezések készítése. A sűrű növényzetből kiszabadítottak 150 eredeti tölgyet és a vázat alkotó fákat. A cserjék kivágása után igényesen füvesítették a nyitott területeket és az új tisztásokat. Az úthálózatot a terep történelmi feltárása alapján újították fel. történt. Az utak a

rendeltetéshez és a terephez igazodnak. A park új pihenőhelyekkel és padokkal rendelkezik azokon a helyeken, ahonnan szép kilátás nyílik. Felújították az eredeti esőbeállót, illetve kilátótorny is épült. A bejáratnál levő tábla a park történelméről és érdekességeiről tájékoztat.

A pályázat minden kitűzött célt teljesített, sikeresen megvalósítani a tervezett tevékenységeket.

A „Közösen a védett történelmi parkok felújításáért Palárikovón és Diósjenőn“ HUSK/1101/2.2.1/0355 sz. projekt az EU forrásaiból jött létre a „Határmenti együttműködés Magyarország – Szlovák Köztársaság 2007 – 2013” program keretében. A projekt összköltségvetése eléri a 879 003,91 EUR-t, amiből 732 565,34 EUR az Európai Regionális Fejlesztési Alapból származik. Bővebb információk a projekt www.huskipark.eu web-oldalán találhatók.

Pintér Zoltán

szakmai projektmanager

Magyarország-Szlovákia
Határon Átnyúló Együttműködési
Program 2007-2013

Partnerséget építünk

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap

Karintiai erdészek látogatása a Kisalföldön

2014. szeptember 15-én karintiai erdészek csoportja tett látogatást a Kisalföldi Erdőgazdaság Zrt-nél. A tartományi kormányhivatal (*Amt der Kärntner Landesregierung**) erdőgazdálkodási alosztályának dolgozói, akik Karintiában elsősorban erdőfelügyeleti és tervezési hatósági feladatokat látnak el, három napos tanulmányúton jártak hazánkban.

Ennek egy állomása volt a KAEG Zrt. működési területén eltöltött nap.

Elsőként – kulturális programként – a Pannonhalmi Főapátságot tekintették meg, majd a pannonhalmi parkerdőben a közelmúltban létrehozott, tíz állomás-helyes háromnyelvű tanösvényen mentek végig, mely a magyar és a környékbeli erdők történetét mutatja be az ös-

kortól napjainkig. A séta “csúcspontját” a 2012-ben újjáépített Boldog Mór kilátó megmászása jelentette, ahonnan át lehetett tekinteni a felhőkből lassan kibontakozó tájat.

A tanulmányút a szigetközi ártéren folytatódott, ahol egy ebédet követően a vendégek a Duna vízrendszerének változásairól valamint a természetvédelmi okokból fokozatosan végrehajtott fafajcseréről kaptak tájékoztatást. Az osztrák szakemberek nagy érdeklődéssel hallgatták a nemesnyár gazdálkodásról tölgyes és hazai nyáras gazdálkodásra való áttérés erdészeti vonatkozásait.

Az egyre elmélyülő szakmai diskurzusnak az időkeret kimerülése vetett véget, de a vendéglátók és vendégek megállapodtak abban, hogy a kirándulást a jövőben újabb találkozások követhetik. A tanulmányút a Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság területén és Sopronban, a Nyugat-magyarországi Egyetemen folytatódott.

Iványi Ákos

KAEG Zrt.

